

Health system review. Health systems in transition. Berlin: University of Technology, 2018. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30277217>.

6. Priorities in the Polish health care system. The European Journal of Health Economics, 2017 URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10198-016-0831-0>.

7. The strategy that will fix health care. Harvard Business Review, 2013 URL: <https://hbr.org/2013/10/the-strategy-that-will-fix-health-care>.

Юлія БОБРОВА

старший викладач кафедри
правового забезпечення Військового
інституту Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
(м. Київ, Україна),
доктор юридичних наук

РОЛЬ ВІЙСЬКОВИХ ФЕМІНІТИВІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Постановою Кабінету Міністрів України «Питання українського правопису» від 22 травня 2019 року № 437 схвалено Український правопис у новій редакції, розроблений Українською національною комісією з питань правопису. Частиною 3 даного документу покладено на міністерства, інші центральні органи виконавчої влади сприяти використанню Українського правопису в новій редакції в діловодстві, освіті, видавничій справі, сфері телебачення і радіомовлення, інших сферах суспільного життя [1]. Зрозуміло, що і в Збройних Силах України.

Саме у новій редакції правопису § 32 визначено порядок утворення від іменників чоловічого роду іменників на означення осіб жіночої статі за їх професійними, освітніми, посадовими ознаками, сферою діяльності тощо [2], так званих фемінітивів (слова жіночого роду, альтернативні або парні аналогічним поняттям чоловічого роду).

Повернення ділової української мови до використання фемінітивів, пов'язане з актуалізацією в сучасному суспільстві «гендерних питань»; вони створюють умови для забезпечення однакових можливостей рівного ставлення з урахуванням гендеру.

Так, «різною була історія і становище жінки у суспільстві у різні епохи: у певний період чоловіки навіть сумнівались, чи взагалі жінка є людиною. У зв'язку з цим, у мові не відображались деякі назви професій у жіночому роді. Чому? Бо люди навіть уявити не могли, що жінка може бути директором заводу! Світ мислив іншими категоріями» [3]. До недавнього часу українська армія носила маскулінне забарвлення, і тільки нещодавно держава на законодавчому рівні вже реалізувала право жінки на військову службу,

нормативно забезпечивши таким чином принцип гендерної рівності в армії.

На законодавчому рівні Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вітання «Слава Україні! – Героям слава!» від 4 жовтня 2018 року № 2587-VIII у тексті Статуту [4] замість слова «товаришу» передбачено заміну «пане (пані)» [5]. Із Висновку Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони від 5 вересня 2018 року слідувало, що прийняття цього Закону дозволить забезпечити підвищення престижу військової служби та іміджу Збройних Сил України в суспільстві, впорядкування взаємовідносин між військовослужбовцями та запровадження нових традицій українського війська [6], серед яких, звісно ж, і гендерна рівність. Отже, ці зміни передбачили для звернення військовослужбовців у Збройних Силах України із зазначенням посади вживати «друже», а при зазначенні звання – «пане» (пані). Таким чином, для позначення звань осіб рядового та керівного складу у Збройних Силах України використовуються фемінітиви: рядовий – рядова; лейтенант – пані лейтенант; сержант – пані сержант; капітан – пані капітан; старшина – пані старшина; майор – пані майор; прапорщик – пані прапорщик; підполковник – пані підполковник; полковник – пані полковник; генерал-майор – пані генерал-майор; генерал-лейтенант – пані генерал-лейтенант; генерал-полковник – пані генерал-полковник; генерал – пані генерал.

Так, гендерна рівність є процесом справедливого ставлення до жінок і чоловіків та означає, що вони мають однаковий суспільний статус, аналогічні умови для реалізації свого потенціалу згідно здібностей, рівні права, рівні обов'язки чи гарантії, тотожні можливості у прийнятті суспільно важливих рішень, участі у соціальному розвитку та отриманні результатів указанного. Таким чином, використання фемінітивів у Збройних Силах України є дієвим механізмом у забезпеченні та реалізації гендерної рівності в армії; вони підтверджують престиж військової професії для жінки, її значення на цій службі для українського суспільства.

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання українського правопису» від 22 травня 2019 року № 437. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2019-%D0%BF#Text>.

2. Український правопис, схвалений Кабінетом Міністрів України (постанова № 437 від 22 травня 2019 року); спільним рішенням Президії Національної академії наук України (протокол № 22/10 від 24 жовтня 2018 року) і Колегії Міністерства освіти і науки України (протокол № 10/4-13 від 24 жовтня 2018 року); затверджено Українською національною комісією з питань правопису (протокол № 5 від 22 жовтня 2018 року). URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>.

3. Левченко К. Новим українським правописом закріплене використання фемінітивів. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2706989-novim-ukrainskim-pravopisom-zakriplene-vikoristanna-feminitiviv.html>.

4. Закон України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» від 24 березня 1999 року № 548-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text>.

5. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вітання

«Слава Україні! – Героям слава!» від 4 жовтня 2018 року № 2587-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2587-19#n7>.

6. Висновок Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони від 5 вересня 2018 року по Проект Закону про внесення змін до статутів Збройних Сил України № 9036 від 3 вересня 2018 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64530.

Сергій БУГЕРА

начальник відділу дослідження проблем протидії корупції та загрозам економічній безпеці Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при РНБО України (м. Київ, Україна), доктор юридичних наук, старший науковий співробітник

ДЕРЖАВНА АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Демократичні перетворення, що нині відбуваються в Українській державі, супроводжуються складними процесами реформування політичних, економічних і правових відносин. Однією з найважливіших складових цього вкрай непростого процесу є запобігання та протидія корупції. Зокрема, стратегічною метою антикорупційної політики є протидія корупції на всіх рівнях шляхом підвищення прозорості діяльності державних органів, додержання прав і свобод людини й громадянина, створення умов для розвитку економіки, забезпечення європейських соціальних стандартів і добробуту населення, зниження рівня корупції в Україні та усунення причин і умов, що її обумовлюють, відкритості та гласності при прийнятті рішень і оприлюдненні їх в засобах масової інформації, проведення громадського опитування та обговорення перед їх прийняттям [1].

Відповідно до статті 18 Закону України «Про запобігання корупції» [2] засади антикорупційної політики (Антикорупційна стратегія) визначаються Верховною Радою України. Щороку не пізніше 1 червня проводяться парламентські слухання з питань ситуації щодо корупції, затверджується та оприлюднюється щорічна національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики. Антикорупційна стратегія розробляється Національним агентством на основі аналізу ситуації щодо корупції, а також результатів виконання попередньої антикорупційної стратегії. Антикорупційна стратегія реалізується шляхом виконання державної програми, яка розробляється Національним агентством та